

Tilinpäätöstiedote tammi-joulukuu 2016

Kasvun vuosi päättyi vahvaan tulokseen

Engineering with a difference

ETTEPLAN OYJ TILINPÄÄTÖSTIEDOTE

9.2.2017 KLO 14:00

ETTEPLAN 2016: KASVUN VUOSI PÄÄTTYI VAHVAAN TULOKSEEN

Katsauskausi loka-joulukuu 2016

- Konsernin liikevaihto kasvoi 31,6 prosenttia ja oli 53,1 (10-12/2015: 40,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 33,0 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 4,6 (2,9) miljoonaa euroa eli 8,6 (7,1) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 0,2 (0,4) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,0 (2,6) miljoonaa euroa eli 7,6 (6,4) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 2,9 (1,8) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta parani ja oli 9,8 (7,8) miljoonaa euroa.
- Osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,12 (0,08**) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 2 545 (2 074).
- Etteplan päivitti taloudelliset ja strategiset tavoitteensa joulukuussa.

Katsauskausi tammi-joulukuu 2016

- Konsernin liikevaihto kasvoi 30,3 prosenttia ja oli 183,9 (2015: 141,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla kasvu oli 30,8 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* parani ja oli 12,1 (9,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (6,8) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 1,7 (1,0) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 10,1 (8,6) miljoonaa euroa eli 5,5 (6,1) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 7,6 (6,2) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta heikkeni ja oli 5,7 (9,9) miljoonaa euroa.
- Osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,33 (0,28**) euroa.
- Etteplan osti Espotelin ja Soikea Solutionsin huhtikuussa 2016 ja laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä sekä esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Etteplan toteutti vuoden toisella neljänneksellä merkintäetuokeusannin yrityskauppojen rahoittamiseksi.
- Hallituksen osinkoehdotus on 0,16 (0,15) euroa osakkeelta.

*Operatiivinen liikevoitto kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä, kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

**Vertailukauden osakekohtainen tulos on osakeantioikaistu. Osakeantikerroin oli 1,050.

Markkinanäkymät 2017

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristössämme on nähtävissä piristymisen merkkejä, mutta yleinen epävarmuus hidastaa edelleen uusien investointien käynnistymistä. Eri maissa tapahtuneet poliittiset muutok-

set ja tulossa olevat vaalit voivat muuttaa myös talouden suuntaa nopeasti. Keski-Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Ruotsin markkinoiden suotuisan kehityksen odotetaan jatkuvan. Suomen markkinoilla markkinatilanteen odotetaan jatkuvan edelleen muuta Eurooppaa heikompana. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2017

Odotamme koko vuoden 2017 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2016 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto	53 137	40 374	183 938	141 143
Operatiivinen liikevoitto	4 557 (8,6 %)	2 884 (7,1 %)	12 071 (6,6 %)	9 540 (6,8 %)
Liikevoitto (EBIT)	4 017 (7,6 %)	2 584 (6,4 %)	10 131 (5,5 %)	8 594 (6,1 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08 *	0,33	0,28 *
Omavaraisuusaste, %	40,0	37,8	40,0	37,8
Liiketoiminnan rahavirta	9 835	7 817	5 661	9 932
ROCE, %	21,6	21,3	14,8	17,4
Henkilöstö kauden lopussa	2 545	2 074	2 545	2 074

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

"2016 oli Etteplanille menestyksenkäs kasvun vuosi. Liikevaihtomme kasvoi yli 30 prosenttia uudelle ennätystasolle. Vahvistimme toisella vuosineljänneksellä yritysostoilla palveluntarjontaamme sulautetuissa järjestelmissä ja IoT:ssa merkittävästi. Näin pystymme vastaamaan asiakkaidemme kasvavaan kysyntään digitalisaation eri alueilla. Myös liikevoittomme parani merkittävästi ja operatiivinen liikevoittomme lähestyi 10 prosentin tavoitetasoamme viimeisellä neljänneksellä. Vuoden muita neljänneksiä rasittivat pääasiassa yritysostoihin liittyvät kertaluontoiset kulut.

Kysyntätilanne vaihteli vuoden aikana eri markkina-alueilla ja asiakkaittain epävarmuuden leimatessa markkinoita. Palveluratkaisujemme ja erityisesti ulkoistusratkaisumme menestyivät kuitenkin hyvin asiakkaiden hakiessa liiketoimintaansa kustannussäästöjä ja toiminnan tehokkuutta. Vuoden viimeisellä neljänneksellä kysyntä osoitti piristymisen merkkejä, vaikka epävarmuus markkinoilla jatkui. Suomessa kysyntä oli koko vuoden muuta Eurooppaa heikommallalla tasolla. Kiinassa suunnittelupalvelumarkkinan avautuminen kiihtyi vuoden loppua kohti ja onnistuimme vuoden viimeisellä neljänneksellä kasvattamaan Kiinan markkinoille myytyjä tunteja 38 prosenttia.

Suunnittelupalvelut -palvelualueen kehitys oli vakaata, vaikka laitosinvestointeja käynnistyi erittäin vähän erityisesti Suomessa. Palvelualueen kasvuun vaikutti kolmannen palvelualueemme Sulautetut Järjestelmät ja IoT:n perustaminen toisella vuosineljänneksellä, kun osa Suunnittelupalvelut-liiketoiminnasta siirtyi raportoitavaksi osana uutta palvelualueutta.

Teknisen Dokumentoinnin liiketoiminta kehittyi vuoden loppua kohden erinomaisesti. Kasvu oli koko vuoden vahvaa, mutta kannattavuus ei alkuvuonna yltenyt tavoitteisiimme. Teimme vuoden aikana toimenpiteitä kannattavuuden parantamiseksi ja vuoden viimeisellä neljänneksellä saavutimme jälleen erinomaisen tuloksen.

Vuoden toiselta neljännekseltä alkaen raportoitu Sulautetut Järjestelmät ja IoT kehittyi erinomaisesti koko vuoden. Ostettujen liiketoimintojen integrointi osaksi Etteplania eteni hyvin, ja saavutimme vahvan tuloksen. Asiakkaamme investoivat digitalisaatioon jatkuvasti enemmän. Etteplanin vahvan asiakastuomala- ja tuotetuntemuksen yhdistäminen digitalisaatio-osaamiseen antaa meille kilpailuetua markkinoilla ja luo meille hyviä kasvumahdollisuuksia jatkossa.

Olen tyytyväinen kehitykseen vuonna 2016 ja haluan kiittää henkilöstöämme hyvästä työstä vuoden aikana. Strategiamme toteutus eteni hyvin kaikilla osa-alueilla, ja vahvan kasvun lisäksi pystyimme parantamaan kannattavuuttamme vuoden loppua kohden. Etteplan lähtee vuoteen 2017 aiempaa vah-

vempana yhtiönä ja jatkamme määrätietoista työtämme päivitettyjen strategisten ja taloudellisten tavoitteidemme saavuttamiseksi.”

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositiedotukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta vuonna 2016 voimaan tulleita, konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja. Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta tilinpäätöstiedotteeseen.

Tämä tilinpäätöstiedote sisältää tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulos voi poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöksen julkaisuhetkellä.

Markkinakatsaus

Etteplanin liiketoimintaan vaikuttavat sekä maailmanlaajuiset megatrendit että toimialakohtainen kehitys. Muun muassa esineiden internet (Internet of Things, IoT), digitalisaatio, vaatimukset ympäristöystävällisille tuotteille ja tuotteiden lyhentynyt elinkaari luovat tarpeita älykkäille ja tehokkaille suunnitteluratkaisuille kaikilla teollisuudenaloilla. Yritykset suuntaavat investointejaan näille alueille, mikä luo mahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille. Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti toimialan kehitykseen. Myös palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Etteplanin kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaalien kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Epävarma markkinatilanne ja vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin päämarkkinoilla ja eri asiakasteollisuuksissa jatkuivat myös viimeisellä neljänneksellä. Kysyntä käynnistyi hitaasti vuoden alussa, piristyi hieman toisella vuosineljänneksellä, mutta taantui kolmannella neljänneksellä. Viimeisellä neljänneksellä kysyntä piristyi taas hieman. Päätöksiä uusista investointihankkeista tehtiin vähän koko vuoden ajan.

Palveluidemme kysynnässä asiakastoimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta asiakaskohtaiset erot olivat huomattavia. Kaivosteollisuuden laitevalmistajien kysyntä piristyi vuoden lopussa hieman raaka-aineiden hintatason nousun myötä. Nosto- ja siirtolaittevalmistajien kysyntä nousi myös hieman. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden kysyntä säilyi verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ruotsissa ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden kysyntä oli hyvällä tasolla. Suomessa ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden kysyntä oli verrattain hyvällä tasolla. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden erikoisosaamista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä oli hyvällä tasolla.

Markkinakehityksessä oli Etteplanin päämarkkinoilla merkittäviä eroja. Suomessa teknologiateollisuuden liikevaihto oli tammi-joulukuussa 2016 lähes samalla tasolla kuin vuonna 2015 vastaavaan aikaan. Loka-joulukuussa 2016 kone- ja metallituoteteollisuuden yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia merkittävästi enemmän kuin heinä-syyskuussa 2016. Niiden tilauskannat olivat kuitenkin vuoden lopussa lähes samalla tasolla kuin vuoden 2015 vastaavana ajankohtana. Suomessa suunnittelupalveluiden kysyntä oli muuta Eurooppaa heikommalla tasolla.

Ruotsissa kolmannella neljänneksellä hieman tasaantunut markkinakysyntä palasi hyvälle tasolle viimeisellä neljänneksellä. Koko suunnittelutoimialaa rasittava kilpailu työntekijöistä jatkui edelleen kireänä.

Keski-Euroopan kysyntä jatkui hyvällä tasolla. Saksan ja Alankomaiden kysyntätilanteessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä jatkui hyvällä tasolla.

Kiinan markkinoiden epävarmuudesta huolimatta maassa toimivat yhtiöt lisäsivät ulkopuolisten palveluiden hankintaa. Palvelumarkkinoiden avautuminen tarjosi edelleen kasvumahdollisuuksia suunnittelualan toimijoille.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 30,3 prosenttia ja oli 183,9 (2016: 141,1) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 30,8 prosenttia. Keväällä toteute-

tut merkittävät yritysostot kasvattivat liikevaihtoa. Orgaaninen kasvu oli 2,5 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 3,0 prosenttia.

Loka-joulukuussa liikevaihto kasvoi 31,6 prosenttia ja oli 53,1 (10-12/2015: 40,4) miljoonaa euroa. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna liikevaihto kasvoi 33,0 prosenttia. Orgaaninen kasvu oli 2,7 prosenttia. Vertailukelpoisilla valuuttakursseilla laskettuna orgaaninen kasvu oli 4,0 prosenttia.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelun. Kausivaihteluun vaikuttavat loma-ajat sekä asiakasyri-tysten tuotekehitys- ja investointihankkeiden ajoittuminen pääosin kevääseen ja vuoden loppupuolelle. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyypillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-joulukuussa 26,5 prosenttia ja oli 12,1 (1-12/2015: 9,5) miljoonaa euroa eli 6,6 (6,8) prosenttia liikevaihdosta. Erityisesti yritysostoihin liittyvien poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 1,7 (1,0) miljoonaa euroa.

Operatiivinen liikevoitto parani loka-joulukuussa 58,0 prosenttia ja oli 4,6 (10-12/2015: 2,9) miljoonaa euroa eli 8,6 (7,1) prosenttia liikevaihdosta. Erityisesti yritysostojen integrointiin liittyvien poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 0,2 (0,4) miljoonaa euroa.

Operatiivinen liikevoitto kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

Tammi-joulukuussa liikevoitto (EBIT) parani 17,9 prosenttia ja oli 10,1 (1-12/2015: 8,6) miljoonaa euroa eli 5,5 (6,1) prosenttia liikevaihdosta. Liiketoiminnan kulut kasvoivat yhteensä 30,6 prosenttia.

Loka-joulukuussa liikevoitto (EBIT) parani 55,5 prosenttia ja oli 4,0 (10-12/2015: 2,6) miljoonaa euroa eli 7,6 (6,4) prosenttia liikevaihdosta.

Vuonna 2016 rahoituskulujen määrä oli 1,2 (2015: 1,3) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun voitto ennen veroja oli 9,4 (1-12/2015: 7,9) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 19,5 (22,0) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 1,8 (1,7) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuun voitto oli 7,6 (2015: 6,2) miljoonaa euroa.

Tammi-joulukuussa osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,33 (2015: 0,28) euroa. Vertailukauden osakekohtainen tulos on osakeantioikaistu. Osakeantikerroin oli 1,050. Osakekohtainen oma pääoma oli 2,14 (1,73) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 14,8 (17,4) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat vuoden lopussa 4,8 (31.12.2015: 8,8) miljoonaa euroa. Konsernin rahoitusvelat olivat 34,3 (31.12.2015: 23,2) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 7,8 (31.12.2015: 9,1) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli tammi-joulukuussa 5,7 (2015: 9,9) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli -18,2 (2015: 6,4) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan rahavirta oli loka-joulukuussa 9,8 (10-12/2015: 7,8) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli loka-joulukuussa 9,3 (10-12/2015: 7,5) miljoonaa euroa. Rahavirta kertyy vuosineljänneksittäin epätasaisesti liiketoiminnan kausivaihtelun vuoksi. Koko vuoden rahavirran laskuun vaikutti yhtiön voimakas kasvu ja asiakkaiden maksuaikojen epäedullinen jakautuminen. Taseen loppusumma 31.12.2016 oli 134,5 (31.12.2015: 92,5) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 58,1 (31.12.2015: 42,7) miljoonaa euroa.

Omavaraisuusaste oli vuoden lopussa 40,0 (31.12.2015: 37,8) prosenttia.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-joulukuussa 30,2 (2015: 9,9) miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat pääosin vuoden toisella neljänneksellä toteutetuista yritysostoista. Konsernin bruttoinvestoinnit olivat loka-joulukuussa 1,6 (10-12/2015: 0,6) miljoonaa euroa ja koostuivat pääosin suunnitelluista luohjelmistojen lisenssimaksuista.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä kasvoi 23,6 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 2 407 (2015: 1 948) henkilöä ja vuoden lopussa 2 545 (31.12.2015: 2 074) henkilöä. Vuoden lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 839 (31.12.2015: 706) henkilöä. Vuoden 2016 lopussa lomautettuna oli 47 työntekijää.

Liiketoimintakatsaus

Toisella vuosineljänneksellä toteutetut merkittävät yritysostot sekä ulkoistusliiketoiminnan menestys vahvistivat Etteplanin markkina-asemaa vuonna 2016. Johdettujen palvelumallien (Managed Services) kysyntä vahvistui entisestään. Digitalisaatioon liittyvien palveluiden kysyntä säilyi hyvällä tasolla. Vuoden viimeisellä neljänneksellä markkinat osoittivat piristymisen merkkejä. Uusia tuotekehitys- ja laite-suunnitteluhankkeita oli aiempaa enemmän, ja Etteplanin orgaaninen kasvu kääntyi jälleen positiiviseksi. Uusia laitossuunnitteluinvestointeja käynnistyi koko vuoden aikana vain vähän, erityisesti Suomessa.

Suomessa kysyntätilanne säilyi edelleen muuta Eurooppaa heikommalla tasolla. Etteplanin Suomen liiketoiminta säilyi vakaana, ja voitimme useita ulkoistuksia.

Ruotsissa alan markkinatilanne jatkoi suotuisaa kehitystä, ja Etteplanin Ruotsin liiketoiminta kehittyi positiivisesti. Ruotsissa henkilöstön vaihtuvuus ja kilpailu asiantuntijoista rasitti edelleen liiketoimintaa. Alankomaissa ja Saksassa liiketoiminta jatkui vakaana. Puolassa kysyntätilanne jatkui hyvänä, ja liiketoiminta kehittyi positiivisesti.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä laski vuoden ensimmäisellä neljänneksellä Kiinan markkinoilla vallinneen epävarmuuden takia. Markkinatilanne muuttui vuoden toisella neljänneksellä, ja myytyjen tuntien määrä kääntyi kasvuun. Kasvua oli tammi-joulukuussa 24 prosenttia. Kasvu kiihtyi vuoden loppua kohden ja oli loka-joulukuussa 38 prosenttia.

Avainasiakkuudet kasvoivat tammi-joulukuussa 10,7 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Loka-joulukuussa avainasiakkuudet kasvoivat 8,9 prosenttia.

Etteplanin tavoitteena oli saavuttaa Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) 50 prosentin osuus liikevaihdosta. Tavoite saavutettiin vuoden 2016 toisella neljänneksellä. Joulukuussa tavoite nostettiin 65 prosenttiin. Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta oli tammi-joulukuun aikana 53 (1-12/2015: 47) prosenttia. Loka-joulukuussa johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta oli 53 (10-12/2015: 48) prosenttia. Johdettujen palvelumallien osuuden kasvu tehostaa Etteplanin kapasiteetin hallintaa ja parantaa kannattavuutta.

Yhtiön palveluntarjonta vahvistui huhtikuussa merkittävästi, kun Etteplan laajensi liiketoimintaansa yrittyskaupoilla sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Ostettujen liiketoimintojen kehitys jatkui vuoden viimeisellä neljänneksellä erittäin hyvänä, ja niiden integrointi osaksi Etteplania eteni suunnitellusti.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lainsäädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016	1-12/2015*	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	29 927	32 407	-7,7 %	112 823	112 341	0,4 %
Operatiivinen liikevoitto	2 061	2 173	-5,2 %	6 493	6 805	-4,6 %
Operatiivinen liikevoitto, %	6,9	6,7		5,8	6,1	
MSI-indeksi (Managed Services index)	50	45		49	44	

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin vuonna 2015 sekä Q1 2016.

Aiemmin Suunnittelupalvelut palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi uutta Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualue. Etteplanin liikevaihto sulauteissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut palvelualueen vertailulukuihin vuonna 2015 sekä vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta vuonna 2016 oli 61,3 (2015: 79,6) prosenttia ja loka-joulukuussa 56,3 (10-12/2015: 80,3) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 0,4 prosenttia ollen 112,8 (1-12/2015: 112,3) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski loka-joulukuussa 7,7 prosenttia viime vuoteen verrattuna ollen 29,9 (10-12/2015: 32,4) miljoonaa euroa. Liikevaihdon kehitykseen vaikutti Sulautetut järjestelmät osaamisalueen siirto osaksi uutta Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualue. Liikevaihtoon vaikutti myös uusien investointien hidas käynnistyminen Suomessa erityisesti laitossuunnittelupalveluissa.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto oli tammi-joulukuussa 6,5 (2015: 6,8) miljoonaa euroa ja 5,8 (6,1) prosenttia liikevaihdosta. Loka-joulukuussa operatiivinen liikevoitto oli 2,1 (10-12/2015: 2,2) miljoonaa euroa eli 6,9 (6,7) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuuslukuihin vaikutti Sulautetut järjestelmät osaamisalueen siirto osaksi Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualue.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta nousi tammi-joulukuussa 49 prosenttiin (2015: 44 prosenttia). Suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste parani vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta oli yleisesti tyydyttävällä tasolla vuonna 2016.

Lokakuussa Etteplan ja Outokumpu sopivat Outokummun Tornion tehtaiden teknisten suunnittelu- ja dokumentointipalveluiden ulkoistamisesta Etteplanille. Ulkoistuksen lisäksi Tornion tehtaasta ja Kemian kaivos pyrkivät keskittämään jatkossa teknisten suunnittelupalvelujen, teknisen dokumentoinnin ja tiedonhallinnan palvelujen ostoja Etteplanille. Ulkoistussopimus astui voimaan 1.11.2016, jolloin 22 Tornion tehtaiden työntekijää siirtyi Etteplanin vanhoina työntekijöinä. Ulkoistussopimus on Etteplanille strategisesti merkittävä ja se luo alkuvuodesta toteutuneen Suomen Unit Oy:n liiketoimintakaupan kanssa yhdessä erinomaiset edellytykset palvella teollisuusyrityksiä ja kehittää Etteplanin toimintaa edelleen Pohjois-Suomen alueella.

Kiinassa Etteplan aloitti palvelujen tarjoamisen Huisman Chinalle Xiameniin.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteeseen liittyvää dokumentaatiota, kuten manuaaleja ja oppaita tuotteen käyttäjille sekä näiden sisällöntuotantoa ja jakelua. Teknisen dokumentoinnin palvelut sisältävät ohjelmistoliiketoiminnan SaaS-palveluineen. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan käyttökokemukseen ja Etteplanin asiakkaan huoltoliiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016	1-12/2015	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	9 839	7 978	23,3 %	35 714	28 837	23,8 %
Operatiivinen liikevoitto	1 046	831	25,8 %	2 838	2 714	4,6 %
Operatiivinen liikevoitto, %	10,6	10,4		7,9	9,4	
MSI-indeksi (Managed Services index)	71	65		70	64	

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-joulukuussa 19,4 (1-12/2015: 20,4) prosenttia ja loka-joulukuussa 18,5 (10-12/2015: 19,8) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-joulukuussa 23,8 prosenttia ollen 35,7 (1-12/2015: 28,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi loka-joulukuussa 23,3 prosenttia ja oli 9,8 (10-12/2015: 8,0) miljoonaa euroa.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto kasvoi tammi-joulukuussa ja oli 2,8 (1-12/2015: 2,7) miljoonaa euroa eli 7,9 (9,4) prosenttia liikevaihdosta. Loka-joulukuussa operatiivinen liikevoitto kasvoi ja oli 1,0 (0,8) miljoonaa euroa eli 10,6 (10,4) prosenttia liikevaihdosta.

Teknisen dokumentoinnin kannattavuutta rasitti alkuvuonna Saksan liiketoiminnan odotetusti heikompi kannattavuus, ohjelmistoliiketoiminnan alhainen taso ja heikko kysyntätilanne muutamissa yksiköissä.

Ohjelmistoliiketoiminnan kysyntä parani vuoden viimeisellä neljänneksellä. Lisäksi Etteplan on toteutettujen toimenpiteiden ansiosta onnistunut parantamaan palvelualueen kannattavuutta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services Index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta kasvoi ja oli tammi-joulukuussa 70 (64) prosenttia liikevaihdosta. Teknisen dokumentoinnin palveluiden kapasiteetin käyttöaste parani vuoden viimeisellä neljänneksellä, mutta oli yleisesti tyydyttävällä tasolla vuonna 2016.

Teknisen dokumentoinnin liikevaihdon kasvuun vaikutti tammi-joulukuussa ulkoistustrendin jatkuminen, ainutlaatuisen palveluvalikoiman ansiosta vahvistunut markkina-asema ja arvato AG -yrityskauppa.

Lasinjalostuksen teknologiayhtiö Glaston ulkoisti lasinjalostuskoneiden teknisen dokumentoinnin Etteplanille 1.11.2016 alkaen. Sopimus koskee Glastonin Tampereella ja Kiinan Tianjinissa valmistamien koneiden teknistä dokumentointia.

Kiinassa aloitettiin yhteistyö Blumenbeckerin ja System Chinan kanssa.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittavat tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, jotka mahdollistavat tuotteen tai koneen ohjausjärjestelmän toteuttamisen ja digitaalisen yhdistettävyyden osaksi esineiden internetiä (IoT). Etteplanin palvelut kattavat tuote- ja ohjelmistosuunnittelun, testauspalvelut ja tuotannon testausjärjestelmät sekä laajoihinkin IoT-ratkaisuihin tarvittavat palvelut, kuten liiketoimintajärjestelmät, mobiiliapplikaatiot ja erilaiset integraatiot.

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-12/2016	1-12/2015*	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	13 406			35 400		
Operatiivinen liikevoitto	1 495			3 956		
Operatiivinen liikevoitto, %	11,2			11,2		
MSI-indeksi (Managed Services index)	55			54		

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin vuonna 2015 sekä Q1 2016.

Etteplan osti huhtikuussa 2016 Espotelin ja Soikea Solutionsin ja laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Sulautetut järjestelmät ja IoT on Etteplanin kolmas palvelualue, jonka raportointi aloitettiin vuoden 2016 puolivuositarkastuksen yhteydessä. Ostetut yritykset ovat mukana Etteplanin luvuissa 1.4.2016 alkaen.

Aiemmin Suunnittelupalvelut palvelualueeseen kuulunut Sulautetut järjestelmät osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi uutta Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualueetta. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli vuonna 2015 noin 11 miljoonaa euroa ja osaamisalueen palveluksessa oli yhteensä noin 130 henkilöä. Sulautetut järjestelmät osaamisalue sisältyy Suunnittelupalvelut palvelualueen vertailulukuihin vuonna 2015 sekä vuoden 2016 ensimmäisellä neljänneksellä.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-joulukuussa 19,2 prosenttia ja loka-joulukuussa 25,2 prosenttia. Palvelualueen liikevaihto oli tammi-joulukuussa 35,4 miljoonaa euroa ja loka-joulukuussa 13,4 miljoonaa.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n operatiivinen liikevoitto oli tammi-joulukuussa 4,0 miljoonaa euroa eli 11,2 prosenttia liikevaihdosta. Loka-joulukuussa operatiivinen liikevoitto oli 1,5 miljoonaa eli 11,2 prosenttia liikevaihdosta.

Johdettujen palvelumallien (Managed Services index, MSI) osuus palvelualueen liikevaihdosta oli tammi-joulukuussa 54 prosenttia liikevaihdosta. Sulautetut järjestelmät ja IoT palvelualueen kapasiteetin käyttöaste oli vuoden viimeisellä vuosineljänneksellä erittäin hyvällä tasolla.

Palvelualueen kysyntätilanne säilyi erittäin hyvänä. Etteplanin asiakkaat investoivat digitalisointiin ja laitteiden älykkyyteen, mikä luo yhtiölle merkittäviä kasvumahdollisuuksia. Sekä Suomessa että Puolassa tehtiin useita uusia merkittäviä sulautettujen järjestelmien kauppiaa vuoden viimeisellä neljänneksellä.

Toisella vuosineljänneksellä ostettujen yritysten liiketoimintojen integrointi osaksi Etteplania eteni suunnitellusti. Vuoden loppupuolella keskityimme aiemmin käynnistettyjen toimenpiteiden loppuunsaattami-

seen, ja Espotel-brändi sulautettiin Etteplan-brändin alle. Aiemmin Espotel-brändin alla tarjottuja digitaalisia palveluita sekä sulautettuihin järjestelmiin ja esineiden internetiin (IoT) liittyviä palveluita siirryttiin tarjoamaan Etteplanin ja Soikean brändien alla.

HALLINTO

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.4.2016 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Robert Ingman, Patrick von Essen, Matti Huttunen, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäki ja Leena Saarinen.

Yhtiökokous vahvisti tilikauden 2015 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Lauri Kallaskari. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HTM Olli Wesamaa. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastaa vasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskau-poissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 5.4.2016 ja päättyen 4.10.2017. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 6.000.000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muu Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apportiomaisuutta vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 5.4.2016 ja päättyen 4.4.2018.

Osinko

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2016 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkona 0,15 euroa osakkeelta ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä oli merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 7.4.2016. Osinko maksettiin 14.4.2016.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETT1V. Etteplan valmistelee kaupankäyntitunnuksensa muuttamista. Uusi tunnus on ETT. Sen käyttöönotosta tiedotetaan erillisellä tiedotteella. Yhtiön osakepääoma 31.12.2016 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 24 771 492 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 21.6.2016 käynnistää omien osakkeiden hankintaohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 5.4.2016 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 100 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää. Osakkeet hankitaan julkisella kaupankäynnillä Nasdaq Helsinki Oy:ssä vallitsevaan markkinahintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty. Hankittuja osakkeita käytetään avainhenkilöiden kannustinjärjestelmän toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen. Etteplan Oyj sai 14.11.2016 päätökseen omien osakkeiden hankintaohjelman. Yhtiö hankki yhteensä 100 000 omaa osaketta ja niihin liittyvän äänimäärän 5,40 euron keskihintaan julkisella kaupankäynnillä Nasdaq Helsinki Oy:ssä.

Yhtiö hankki tammi-joulukuussa yhteensä 132 974 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö luovutti huhtikuussa 2016 yhteensä 221 365 kpl yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n avainhenkilöomistajille osana yhtiöiden osakkeiden hankintaa. Yhtiön hallussa 31.12.2016 oli 235 892 kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,95 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä (31.12.2015: 324 283).

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin tammi-joulukuun aikana 1 863 476 kappaletta yhteensä 9,38 (4,25) miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 3,81 euroa, ylin kurssi 5,90 euroa, keskipurssi 5,04 euroa ja päätöskurssi 5,58 euroa. Osakekannan markkina-arvo 31.12.2016 oli 136,91 miljoonaa euroa.

Merkintäoikeusanti

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 9.5.2016 laskea liikkeeseen 5.4.2016 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla enintään 4 105 933 uutta osaketta osakkeenomistajien merkintäoikeuteen perustuvassa osakeannissa. Merkintäoikeusannissa merkittiin kaikki tarjotut osakkeet. Tarjottavien osakkeiden merkintähinta oli 3,50 euroa osakkeelta, ja Etteplan keräsi osakeannilla noin 14,4 miljoonan euron bruttovarat. Osakeannin seurauksena Etteplanin osakkeiden kokonaismäärä nousi 24 771 492 osakkeeseen. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin sekä Etteplanin osakasluetteloon 9.6.2016. Merkintäoikeusannista tiedotettiin 9.5.2016, 10.5.2016, 1.6.2016 ja 8.6.2016.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut vuonna 2016 liputusilmoituksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 12.2.2014 Yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä

mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitusjohtajan voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi Yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 3.6.2014 osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014-2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Etteplanin hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta päätti 20.4.2016, että Osakeannin toteutuessa toimitusjohtajalle ja Etteplanin avainhenkilöille suunnattuja osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä muutetaan. Järjestelmistä maksettavien osakkeiden määrää korotetaan kertoimella 1,05, joka vastaa 6.4.-6.5.2016 Etteplanin osakkeen päätöskurssien kaupankäynnillä painotettua keskiarvoa jaettuna TERP-alennuksen (Theoretical Ex-Rights Price) sisältävällä osakekurssilla.

Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan Yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista.

Etteplanin hallitus päätti 9.2.2017 kokouksessaan luovuttaa toimitusjohtajalle 26 263 yhtiön osaketta edellä kuvatun kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti. Osakkeet luovutetaan Yhtiön omistamista osakkeista. Lisäksi Yhtiö maksaa rahana palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Osakkeiden luovutuspäivä on 28.2.2017.

Etteplanin hallitus päätti 9.2.2017 kokouksessaan luovuttaa yhtiön avainhenkilöille yhteensä 169 939 yhtiön osaketta edellä kuvatun kannustinjärjestelmän ehtojen mukaisesti. Osakkeet luovutetaan Yhtiön omistamista osakkeista. Lisäksi Yhtiö maksaa rahana palkkiosta aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut. Osakkeiden luovutuspäivä on 28.4.2017.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille.

Etteplanin riskienhallintakatsaus julkaistaan vuoden 2017 vuosikertomuksessa.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät katsauskaudella

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus jatkui vuonna 2016. Suunnittelupalveluiden kysynnässä oli selkeitä maakohtaisia eroja.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Tammi-joulukuussa ammattitaitoisen henkilöstön vaikeutunut saatavuus Ruotsissa oli edelleen liiketoimintariski.

Arvio lähiajan toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus on edelleen Etteplanin liiketoiminnan riski. Globaalin talouden epävarmuus aiheuttaa riskin Etteplanin liiketoiminnalle. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuus Ruotsissa on edelleen liiketoimintariski.

Liiketoiminnalliset riskit ovat edelleen merkittävällä tasolla, mutta niiden ei arvioida kasvavan.

Strategisten ja taloudellisten tavoitteiden päivittäminen

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 19.12.2016 päivittää yhtiön strategiset ja taloudelliset tavoitteet. Uudet tavoitteet ovat:

- Kasvu: Liikevaihdon keskimääräinen vuotuinen kasvu 15 prosenttia.
- Kannattavuus: Operatiivinen liikevoitto 10 prosenttia liikevaihdosta.
- Johdetut palvelumallit: Johdettujen palvelumallien osuus liikevaihdosta (Managed Services index, MSI) 65 prosenttia vuoteen 2019 mennessä.
- Tase: Omavaraisuusaste >30 prosenttia.

Kasvua ja kannattavuutta koskevat tavoitteet säilyvät ennallaan. Johdettuja palvelumalleja (Managed Services, MSI) koskeva tavoite oli aiemmin 50 prosenttia liikevaihdosta. Omavaraisuusastetta koskeva tavoite on uusi.

Markkinanäkymät 2017

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Toimintaympäristössämme on nähtävissä pieniä piristymisen merkkejä, mutta yleinen epävarmuus hidastaa edelleen uusien investointien käynnistymistä. Eri maissa tapahtuneet poliittiset muutokset ja tulossa olevat vaalit voivat muuttaa myös talouden suuntaa nopeasti. Euroopan markkinoiden kehityksen odotetaan säilyvän ennallaan. Suomen markkinoilla markkinatilanteen odotetaan jatkuvan edelleen muuta Eurooppaa heikompana. Aasian palvelumarkkinoiden kasvun arvioidaan jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus vuodelle 2017

Odotamme koko vuoden 2017 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan selvästi vuoteen 2016 verrattuna.

Hallituksen voitonjakoehdotus 2016

Konsernin emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on taseen 31.12.2016 mukaan 32 803 579,84 euroa. Hallitus ehdottaa 4.4.2017 kokoontuvalle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan osingonjakohetkellä yhtiön ulkopuolisessa omistuksessa oleville osakkeille 0,16 euroa osaketta kohti eli yhteensä enintään 3 963 438,72 euroa, ja loppuosa jätetään käyttämättömiin voittovaroihin. Ehdotettu voitonjako ei vaaranna hallituksen näkemyksen mukaan yhtiön maksukykyä. Hallituksen ehdotuksen mukaisesti osingonmaksun täsmäytyspäivä on 6.4.2017 ja osingon maksupäivä 13.4.2017.

Taloustiedottaminen vuonna 2017

Etteplan Oyj:n osavuosisikatsaukset julkaistaan seuraavasti:

Osavuosisikatsaus 1-3/2017	keskiviikkona 3.5.2017
Puolivuosisikatsaus 1-6/2017	torstaina 10.8.2017
Osavuosisikatsaus 1-9/2017	keskiviikkona 25.10.2017

Varsinainen yhtiökokous 2017

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous järjestetään tiistaina 4.4.2017 Vantaalla klo 13.00 alkaen. Yhtiökokouskutsu julkaistaan erillisenä tiedotteena.

Vantaalla 9. helmikuuta 2017

Etteplan Oyj
Hallitus

Lisätietoja:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 0400 606 372

LIITE:

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tilinpäätöslyhennelmän liitetiedot

Tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevaihto	53 137	40 374	183 938	141 143
Liiketoiminnan muut tuotot	150	88	517	309
Materiaalit ja palvelut	-4 953	-1 990	-13 893	-7 918
Henkilöstökulut	-35 731	-28 977	-129 172	-101 452
Liiketoiminnan muut kulut	-7 354	-6 019	-26 440	-20 384
Poistot	-1 233	-892	-4 818	-3 104
Liikevoitto (EBIT)	4 017	2 584	10 131	8 594
Rahoitustuotot	-104	229	555	589
Rahoituskulut	-122	-478	-1 245	-1 251
Voitto ennen veroja	3 791	2 334	9 441	7 933
Tuloverot	-878	-529	-1 838	-1 744
Tilikauden voitto	2 913	1 804	7 604	6 189

Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi

Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	30	-44	103	-41
Muuntoerot	161	673	-1 157	650
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset	0	16	-7	43
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	-6	5	-19	0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	184	651	-1 080	652
Tilikauden laaja tulos yhteensä	3 097	2 455	6 524	6 841

Tilikauden tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille	2 882	1 765	7 436	6 122
Määräysvallattomille omistajille	31	39	168	67
	2 913	1 804	7 604	6 189

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille	3 063	2 417	6 356	6 779
Määräysvallattomille omistajille	34	38	168	62
	3 097	2 455	6 524	6 841

Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08 *	0,33	0,28 *
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,12	0,08 *	0,33	0,28 *

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	31.12.2016	31.12.2015
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	2 910	2 179
Liikearvo	58 128	42 734
Muut aineettomat hyödykkeet	18 036	9 418
Myytavissä olevat sijoitukset	680	687
Muut pitkäaikaiset saamiset	41	54
Laskennalliset verosaamiset	365	161
Pitkäaikaiset varat yhteensä	80 159	55 232
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	255	0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	49 180	28 296
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	139	177
Rahavarat	4 750	8 807
Lyhytaikaiset varat yhteensä	54 324	37 281
VARAT YHTEENSÄ	134 483	92 513
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma		
Osakepääoma	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18 524	4 406
Omat osakkeet	-386	-949
Muuntoerot	-1 981	-863
Muut rahastot	219	225
Kertyneet voittovarot	17 099	13 980
Tilikauden voitto	7 436	6 122
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	52 613	34 621
Määräysvallattomat omistajat	165	-3
Oma pääoma yhteensä	52 777	34 618
Pitkäaikaiset velat		
Laskennalliset verovelat	3 293	1 754
Rahoitusvelat	23 807	8 296
Muut pitkäaikaiset velat	649	92
Pitkäaikaiset velat yhteensä	27 750	10 142
Lyhytaikaiset velat		
Rahoitusvelat	10 461	14 925
Ostovelat ja muut velat	42 513	31 901
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	982	927
Lyhytaikaiset velat yhteensä	53 956	47 753
Velat yhteensä	81 706	57 895
OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	134 483	92 513

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirta				
Asiakkailta saadut maksut	47 780	40 205	174 644	138 557
Maksut liiketoiminnan kuluista	-36 967	-31 638	-165 607	-126 897
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	10 813	8 567	9 037	11 659
 Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-219	-207	-813	-636
Saadut korot liiketoiminnasta	9	4	44	40
Maksetut välittömät verot	-768	-548	-2 606	-1 131
Liiketoiminnan rahavirta (A)	9 835	7 817	5 661	9 932
Investointien rahavirta				
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-566	-340	-1 879	-1 621
Tytäryhtiöhankinnat	0	0	-22 262	-1 907
Tulot ehdollisesta saamisesta	0	0	215	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	1	1	24	1
Luovutustulot muista sijoituksista	0	0	0	1
Muiden sijoitusten hankinta	-10	0	-10	0
Lainasaamisten vähennys	0	1	45	1
Investointien rahavirta (B)	-574	-338	-23 866	-3 526
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	9 261	7 479	-18 204	6 406
Rahoituksen rahavirta				
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 937	0
Omien osakkeiden hankinta	-221	-75	-693	-75
Lyhytaikaisten lainojen nostot	-3 650	-2 268	11 685	2 567
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 007	-1 360	-22 547	-8 687
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	0	20 601	10 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-11	0	-4 569	0
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-302	-274	-1 184	-985
Maksetut osingot ja muu voitonjako	0	0	-3 046	-2 981
Rahoituksen rahavirta (C)	-8 191	-3 976	14 184	-160
 Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	1 070	3 502	-4 020	6 246
 Rahavarat kauden alussa	3 772	5 373	8 807	2 575
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	-92	-69	-37	-14
Rahavarat kauden lopussa	4 750	8 807	4 750	8 807

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet

A) Osakepääoma	F) Muuntoerot
B) Ylikurssirahasto	G) Kertyneet voittovarot
C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	H) Yhteensä
D) Muut rahastot	I) Määräysvallattomat omistajat
E) Omat osakkeet	J) Oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2015	5 000	6 701	2 364	177	-912	-1 472	16 960	28 818	-65	28 753
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	6 122	6 122	67	6 189
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	35	0	0	0	35	0	35
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosisoituksen suojaus	0	0	0	0	0	-33	0	-33	0	-33
Muuntoerot	0	0	0	0	0	655	0	655	-5	650
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	35	0	622	6 122	6 779	62	6 841
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-2 981	-2 981	0	-2 981
Suunnattu osakeanti	0	0	2 042	0	0	0	0	2 042	0	2 042
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-75	0	0	-75	0	-75
Siirrot erien välillä	0	0	0	14	0	-14	0	0	0	0
Osakepalkkiot	0	0	0	0	38	0	0	38	0	38
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	2 042	14	-37	-14	-2 981	-976	0	-976
Oma pääoma 31.12.2015	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2016	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	7 436	7 436	168	7 604
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	-6	0	0	0	-6	0	-6
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosisoituksen suojaus	0	0	0	0	0	82	0	82	0	82
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-1 200	44	-1 157	0	-1 157
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-6	0	-1 118	7 480	6 356	168	6 524
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 046	-3 046	0	-3 046
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 937	0	0	0	0	13 937	0	13 937
Suunnattu osakeanti	0	0	181	0	928	0	0	1 109	0	1 109
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-693	0	0	-693	0	-693
Osakepalkkiot	0	0	0	0	328	0	0	328	0	328
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	14 118	0	563	0	-3 046	11 635	0	11 635
Oma pääoma 31.12.2016	5 000	6 701	18 524	219	-386	-1 981	24 535	52 613	165	52 777

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄN LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan-konsernin emoyhtiö on Etteplan Oyj. Etteplan Oyj (Yhtiö) on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Vantaa.

Etteplanin palvelut kattavat suunnittelun, teknisen dokumentoinnin, sulautettujen järjestelmien sekä IoT:n (esineiden internet) ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2016 Etteplanin liikevaihto oli 183,9 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on yli 2 500 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETT1V. Etteplan valmistelee kaupankäyntitunnuksensa muuttamista. Uusi tunnus on ETTE. Sen käyttöönotosta tiedotetaan erillisellä tiedotteella.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 9.2.2017 tämän tilinpäätöstiedotteen julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laadinnassa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta vuonna 2016 voimaan tulleita, konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja. Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta tilinpäätöstiedotteeseen.

Vuoden 2015 tilinpäätös löytyy osoitteesta www.etteplan.com ja laskentaperiaatteet sen sivuilta 58–66. Tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän tiedotteen lopusta.

Tilinpäätöstiedotteen luvut esitetään tuhansina euroina. Kaikki taulukoiden luvut ovat pyöristettyjä, jonka vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovusta.

Arvioiden käyttö

Tämä tilinpäätöstiedote sisältää tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulos voi poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelmassa olevat tuloverot on laskettu käyttäen verokantaa, jota sovellettaisiin vuoden odotettuun kokonaistulokseen. Vuoden arvioitu keskimääräinen efektiivinen tuloverokanta on määritetty kunkin maan osalta erikseen. Tuloslaskelman verot olivat 19,5 (1-12/2015: 22,0) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja.

Riskit

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Kuvaus riskeistä löytyy Etteplanin vuoden 2015 vuosikertomuksesta sivuilta 20–25. Yksityiskohtainen analyysi rahoitusriskeistä on Etteplanin vuoden 2015 vuosikertomuksessa sivuilla 66–70.

TUNNUSLUVUT

(1 000 EUR)	1-12/2016	1-12/2015	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	183 938	141 143	30,3 %
Operatiivinen liikevoitto	12 071	9 540	26,5 %
Operatiivinen liikevoitto, %	6,6	6,8	
Liikevoitto (EBIT)	10 131	8 594	17,9 %
EBIT, %	5,5	6,1	
Voitto ennen veroja	9 441	7 933	19,0 %
Voitto ennen veroja, %	5,1	5,6	
Oman pääoman tuotto, %	17,4	19,5	
ROCE, %	14,8	17,4	
Omavaraisuusaste, %	40,0	37,8	
Korolliset bruttovelat	34 269	23 222	47,6 %
Nettovelkaantumisaste, %	55,9	41,6	
Taseen loppusumma	134 483	92 513	45,4 %
Bruttoinvestoinnit	30 186	9 867	205,9 %
Liiketoiminnan rahavirta	5 661	9 932	-43,0 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,33	0,28 *	17,9 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,33	0,28 *	17,9 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	2,14	1,73	24,1 %
Henkilöstö keskimäärin	2 407	1 948	23,6 %
Henkilöstö kauden lopussa	2 545	2 074	22,7 %

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

LIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO (EBIT) NELJÄNNEKSITTÄIN

(1 000 EUR)	1-3/2016	1-3/2015	4-6/2016	4-6/2015	7-9/2016	7-9/2015	10-12/2016	10-12/2015
Liikevaihto	38 603	34 650	50 211	34 240	41 986	31 880	53 137	40 374
Liikevoitto (EBIT)	1 896	2 051	2 352	2 305	1 866	1 655	4 017	2 584
EBIT, %	4,9	5,9	4,7	6,7	4,4	5,2	7,6	6,4

POIKKEUKSELLISET ERÄT

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia tai jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät:

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	215	0
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-180	-440	-1 886	-1 007
Liikevoitto (EBIT)	-180	-440	-1 671	-1 007
Rahoituskulut	0	0	0	-6
Tilikauden voitto	-180	-440	-1 671	-1 014

OPERATIIVISEN LIIKEVOITON TÄSMÄYTYS

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Liikevoitto (EBIT)	4 017	2 584	10 131	8 594
Yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot	540	300	1 939	946
Lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät	0	0	0	0
Operatiivinen liikevoitto	4 557	2 884	12 071	9 540

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin luetaan henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Muina lähipiiriin kuuluvina yhtiöinä pidetään yhtiöitä, jotka ovat edellä mainittujen henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa. Lähipiiriliiketoimet on hinnoiteltu konsernin normaalien hinnoitteluperusteiden ja hankintaehtojen mukaisesti.

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1 000 EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Palveluiden myynnit ja ostot sekä niistä johtuvat saamiset ja velat		
Palveluiden myynnit muille lähipiiriin kuuluville yhtiöille	217	36
Palveluiden ostot muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	36	36

(1 000 EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Lähipiiriin kuuluvilta osapuolilta saadut lainat		
Kauden alussa	0	0
Tilikaudella nostetut lainat	10 000	0
Korot	28	0
Muunto osakkeiksi	-9 807	0
Takaisinmaksut	-221	0
Kauden lopussa	0	0

LAINAT

(1 000 EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikainen	23 807	8 296
Lyhytaikainen	10 461	14 925
Yhteensä	34 269	23 222

YRITYSJÄRJESTELYT

Espotel Oy ja Soikea Solutions Oy

Etteplan osti Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n osakekannat kokonaisuudessaan näiden avainhenkilöiltä ja pääomasijoittajilta 4.4.2016. Espotel on yksi Pohjoismaiden johtavista sulautettujen järjestelmien, tuotannon testausratkaisujen ja teollisuuden tarvitsemien teollisen internetin ratkaisujen suunnittelutaloista. Soikea on digitaalisen tiedonsiirron ja -käsittelyn asiantuntija, jonka monikanavaratkaisut tuottavat oikean tiedon oikeaan paikkaan oikealla hetkellä. Espotelin ja Soikean tuote- ja palvelukokonaisuus vastaa hyvin teollisuuden digitalisoitumisen vaatimuksiin. Yhtiöiden ammattilaisilla on laaja kokemus prosessoripohjaisten laitteiden suunnittelusta aina digitaalisiin järjestelmäratkaisuihin saakka. Yhtiöiden palveluksessa oli yhteensä noin 330 työntekijää, jotka jatkoivat Etteplan-konsernin palveluksessa. Espotelilla ja Soikealla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa.

Kauppahintavastike hankittujen yhtiöiden osakekannasta ja vaihtovelkakirjalainasta on yhteensä 26 454 tuhatta euroa koostuen käteisvaroina maksettavasta osuudesta, Etteplan Oyj:n omina osakkeina maksettavasta osuudesta sekä ehdollisesta vastikkeesta. Käteisvaroina maksettava vastike on yhteensä 23 873 tuhatta euroa sisältäen myyjän kanssa sovitun oikaisun ja Etteplan Oyj:n omina osakkeina maksettu osuus 1 109 tuhatta euroa. Käteisvastikkeen lisäksi on sovittu 0-1 500 tuhannen euron (diskonttaamaton määrä) ehdollisesta vastikkeesta, joka maksetaan täysimääräisenä mikäli Soikea Solutions Oy:n tulos tilikaudella 2016 ja 2017 täyttää hankintasopimuksessa määritellyn tavoitetason. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo hankintahetkellä oli 1 473 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 16 044 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankittujen yhtiöiden henkilöstön tekniseen osaamiseen ja yhtiöiden toimintamalliin. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

arvato AG

Etteplan Oyj toteutti liiketoiminta- ja osakekaupan saksalaisen Bertelsmann-konserniin kuuluvan arvato AG:n kanssa 31.12.2015.

Ostettu liiketoiminta sisältää teknisen dokumentoinnin palveluita Saksassa ja Alankomaissa. Kaupan kohteena ovat arvato Technical Information B.V. ja se osa arvato services technical information GmbH:sta, joka tarjoaa teknisen dokumentoinnin palveluja teollisten koneiden ja laitteiden valmistajille sekä puolustusvälineiteollisuudelle. Kaupan kohteena oleva liiketoiminta työllistää Alankomaissa ja Saksassa 35 henkilöä. Yhtiöiden liiketoiminta ja henkilöstö siirtyivät Etteplanille 1.1.2016. Osana kauppaa Etteplan ja arvato AG ovat sopineet strategisesta yhteistyöstä. Liiketoimintakaupalla Etteplan vahvistaa asemaansa teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana Keski-Euroopan markkinoilla ja käynnistää liiketoiminnan Saksan markkinoilla.

Kauppahintavastike on yhteensä 772 tuhatta euroa sisältäen käteisenä maksettavan osuuden sekä ehdollisen vastikkeen. Ehdollinen vastike, 0-500 tuhatta euroa (diskonttaamaton määrä), maksetaan täysimääräisenä mikäli hankitun liiketoiminnan tuottama liikevaihto vuonna 2016 saavuttaa kauppasopimuksessa määritellyn tason. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo hankintahetkellä oli 50 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 51 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön tietotaitoon sekä konsernin ja hankitun yhtiön toimintojen yhdistämisen tuottamaan synergiaetuu. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Suomen Unit Oy

Etteplan osti Suomen Unit Oy:n liiketoiminnan 1.4.2016. Yrityksen 16 asiantuntijaa siirtyivät Etteplanin palvelukseen. Kauppahinta oli 270 tuhatta euroa. Liiketoimintakaupalla ei ole oleellista vaikutusta konsernille.

Hankinnat yhteensä

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto hankituista yhtiöistä maksetusta vastikkeesta sekä hankintahetkillä kirjatut, hankitut varat ja vastattavaksi otetut velat.

Luovutettu vastike:	(1 000 EUR)
Käteisvastike:	
Osakkeet	13 972
Vaihtovelkakirjalaina korkoineen	10 494
Myöhemmin maksettava käteisvastike	300
Myyjän kanssa sovittu hintaoikaisu	99
Omien osakkeiden luovutus	1 109
Ehdollinen vastike	1 523
Luovutettu vastike yhteensä	27 497
Varat ja velat	
Aineelliset hyödykkeet	681
Aineettomat hyödykkeet	252
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	10 682
Vaihto-omaisuus	233
Myynti- ja muut saamiset	8 831
Rahavarat	2 883
Varat yhteensä	23 561
Pitkäaikaiset velat	4 550
Lyhytaikaiset velat	6 046
Laskennallinen verovelka	1 833
Velat yhteensä	12 429
Nettovarallisuus	11 132
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	27 497
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-11 132
Liikearvo	16 365

Hankintoihin liittyvät kulut, 689 tuhatta euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa.

Hankittujen yhtiöiden tuottama, konsernituloslaskelmaan sisältyvä liikevaihto oli yhteensä 28 515 tuhatta euroa ja voitto 2 760 tuhatta euroa. Jos yhtiöt olisi yhdistelty 1.1.2016 alkaen, konsernituloslaskelman mukainen liikevaihto olisi ollut 191 470 tuhatta euroa ja voitto 7 704 tuhatta euroa.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	11 760	7 022	832	19 633
Muuntoerot	0	-125	-33	-2	-160
Tytäryritysten hankinta	0	722	0	0	722
Lisäykset	0	709	691	18	1 418
Siirrot erien välillä	0	-89	0	0	-89
Vähennykset	0	-21	-41	-6	-69
Hankintameno 31.12.	19	12 954	7 639	842	21 454
Kertyneet poistot 1.1.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Muuntoerot	0	114	25	1	140
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-38	0	0	-38
Vähennysten kertyneet poistot	0	23	41	0	64
Siirtojen kertyneet poistot	0	150	0	0	150
Tilikauden poisto	0	-589	-786	-31	-1 406
Kertyneet poistot 31.12.	0	-11 250	-6 551	-743	-18 544
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	19	1 705	1 087	98	2 910

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2015 (1 000 EUR)	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	10 434	6 133	414	17 000
Muuntoerot	0	105	16	3	124
Tytäryritysten hankinta	0	928	0	378	1 306
Lisäykset	0	286	882	36	1 205
Siirrot erien välillä	0	8	0	0	8
Vähennykset	0	0	-9	0	-9
Hankintameno 31.12.	19	11 760	7 022	832	19 633
Kertyneet poistot 1.1.	0	-9 661	-5 147	-326	-15 134
Muuntoerot	0	-88	-11	-1	-100
Yritysostojen kertyneet poistot	0	-842	0	-359	-1 200
Vähennysten kertyneet poistot	0	0	9	0	9
Siirtojen kertyneet poistot	0	-7	0	0	-7
Tilikauden poisto	0	-313	-683	-27	-1 022
Kertyneet poistot 31.12.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	19	850	1 191	119	2 179

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2016 (1 000 EUR)	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennakko- maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	42 734	67 461
Muuntoerot	-48	0	-56	-10	0	-971	-1 085
Tytäryritysten hankinta	189	175	10 682	0	0	0	11 046
Lisäykset	513	393	0	304	73	16 365	17 648
Siirrot erien välillä	-177	222	0	0	-106	0	-60
Vähennykset	0	-8	0	-1	0	0	-9
Hankintameno 31.12.	11 689	2 581	20 237	2 293	73	58 128	95 002
Kertyneet poistot 1.1.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	0	-15 311
Muuntoerot	31	0	21	9	0	0	60
Yrityssostojen kertyneet poistot	-114	-27	0	0	0	0	-142
Siirtojen kertyneet poistot	-37	0	0	0	0	0	-37
Tilikauden poisto	-768	-322	-1 938	-381	0	0	-3 409
Kertyneet poistot 31.12.	-10 374	-1 480	-5 093	-1 891	0	0	-18 839
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	1 315	1 101	15 144	402	73	58 128	76 163

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2015 (1 000 EUR)	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennakko- maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 729	1 588	5 696	1 573	0	38 642	56 228
Muuntoerot	43	0	45	5	0	642	735
Tytäryritysten hankinta	1 616	0	3 870	0	0	0	5 485
Lisäykset	872	211	0	431	106	3 449	5 070
Siirrot erien välillä	-48	0	0	0	0	0	-48
Vähennykset	0	0	0	-9	0	0	-9
Hankintameno 31.12.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	42 734	67 461
Kertyneet poistot 1.1.	-7 448	-837	-2 208	-1 216	0	0	-11 710
Muuntoerot	-32	0	-20	-4	0	0	-57
Yrityssostojen kertyneet poistot	-1 459	0	0	0	0	0	-1 459
Tilikauden poisto	-546	-293	-947	-299	0	0	-2 085
Kertyneet poistot 31.12.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	0	-15 311
Kirjanpitoarvo 31.12.2015	1 727	669	6 435	481	106	42 734	52 151

VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

(1 000 EUR)	31.12.2016	31.12.2015
Omaista puolesta annetut vakuudet		
Yrityskiinnitykset	320	320
Pantatut osakkeet	120	120
Muut annetut vakuudet	0	104
Leasing-sopimuksista maksettavat määrät		
Erääntyy alle vuoden kuluessa	2 195	1 685
Erääntyy 1-5 vuoden kuluttua	2 486	1 544
Yhteensä	5 121	3 773

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, jonka tuotot koostuvat pääosin palveluiden tuottamisesta. Yhtiö toimii pääasiallisesti seitsemällä maantieteellisellä alueella. Alla oleva taulukko esittää tuottojen ja pitkäaikaisen varojen maantieteellisen jakautumisen. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan ja pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain muiden alueiden tuottoihin.

(1 000 EUR)	10-12/2016	10-12/2015	1-12/2016	1-12/2015
Tuotot				
Suomi	37 240	26 466	125 749	89 603
Puola	550	0	1 558	0
Ruotsi	11 344	11 253	41 778	40 978
Kiina	1 061	915	3 863	3 601
Hollanti	2 113	1 721	7 960	6 759
USA	210	19	398	202
Saksa	620	0	2 631	0
Yhteensä	53 137	40 374	183 938	141 143

(1 000 EUR)	30.12.2016	31.12.2015
Pitkäaikaiset varat *		
Suomi	46 722	20 535
Puola	103	0
Ruotsi	23 800	24 950
Kiina	2 575	2 779
Hollanti	5 336	6 054
USA	0	0
Saksa	578	14
Yhteensä	79 114	54 330

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

Vuonna 2016 konsernin tuotot yhdeltä yksittäiseltä asiakkaalta olivat 18 936 tuhatta euroa, mikä on yli 10 prosenttia konsernin koko liikevaihdosta.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYPÄT ARVOT

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 EUR)	2016				2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Listatut osakkeet	170	0	0	170	177	0	0	177
Toimitilaosakkeet	0	480	0	480	0	480	0	480
Listamattomat osakkeet	0	0	30	30	0	0	30	30
Yhteensä	170	480	30	680	177	480	30	687

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen myytävissä olevien rahoitusvarojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2016				2015			
	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	177	480	30	687	134	480	29	642
Muihin laajan tuloksen eriin kirjatut tuotot/kulut	-7	0	0	-7	43	0	0	43
Lisäykset	0	0	0	0	0	0	2	2
Kirjanpitoarvo 31.12.	170	480	30	680	161	480	30	687

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

(1 000 EUR)	2016				2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	1 568	1 568	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	1 568	1 568	0	0	0	0

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvelkojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2016		2015	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	0	0	434	434
Lisäykset	1 568	1 568	0	0
Tuloslaskelmaan kirjatut tuotot/kulut	0	0	6	6
Maksusuoritus	0	0	-440	-440
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 568	1 568	0	0

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.2016

Nimi	Osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Ingman Group Oy Ab	16 500 000	66,61
Oy Fincorp Ab	2 478 055	10,00
Varma Mutual Pension Insurance Company	985 593	3,98
VAS Invest Oy	562 573	2,27
Tuori Klaus	421 200	1,70
Sijoitusrahasto Taaleritehdas Mikro Markka	360 000	1,45
Tuori Aino Mirjami	308 275	1,24
Etteplan Oyj	235 892	0,95
Kempe Anna	200 000	0,81
Kempe Lasse	98 000	0,40
Kempe Pia Pauliina	95 000	0,38
Nordea Bank Finland Plc	89 197	0,36
Euroclear Bank Sa/Nv	68 440	0,28
Kylänpää Osmo Olavi	53 200	0,21
Tapper Teemu Petteri	48 503	0,20
Vesterinen Atso Ilmari	48 502	0,20
Kurra Jorma Juhani	43 751	0,18
Ingman Robert	40 000	0,16
Burmeister Dorrit Elisabeth	32 313	0,13
Skandinaviska Enskilda Banken AB	31 306	0,13
Muut osakkeenomistajat	2 071 692	8,36
Yhteensä	24 771 492	100,00
Hallintarekisteröidyt osakkeet	231 402	0,93

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Orgaaninen kasvu

$$\frac{(\text{liikevaihto tarkastelukaudella} - \text{liikevaihto vertailukaudella} - \text{hankitun yhtiön tuottama liikevaihto tarkastelukaudella}) \times 100}{\text{liikevaihto vertailukaudella}}$$

Operatiivinen liikevoitto

liikevoitto (EBIT) + yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot +/- lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät

Oman pääoman tuottoprosentti (ROE)

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot}) \times 100}{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \text{ keskiarvo}}$$

Sitoutuneen pääoman tuottoprosentti (ROCE), ennen veroja

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} + \text{korkokulut ja muut rahoituskulut}) \times 100}{(\text{taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}) \text{ keskiarvo}}$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{(\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}) \times 100}{\text{taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}}$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{(\text{korollinen vieras pääoma} - \text{rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit}) \times 100}{\text{oma pääoma} + \text{määräysvallattomien omistajien osuus}}$$

Osakekohtainen tulos

$$\frac{(\text{tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta} - \text{verot} - \text{määräysvallattomien omistajien osuus})}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$$

Osakekohtainen oma pääoma

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$